

Mnenje Evropskega odbora regij – Strategija EU za oživitev podeželja

(2021/C 37/03)

Poročevalec: Enda STENSON (IE/EA), član grofijskega sveta, Leitrim**POLITIČNA PRIPOROČILA**

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Uvodne ugotovitve

1. ugotavlja, da podeželska in vmesna območja zavzemajo 88 % ozemlja EU; na teh območjih živi 55 % prebivalstva EU, ustvari se 43 % njene bruto dodane vrednosti in zagotavlja 56 % delovnih mest. Ugotavlja tudi, da podeželska območja niso homogena in da se nekatera soočajo z velikimi demografskimi izzivi (odseljevanje, težave s staranjem prebivalstva itd.), ki ovirajo njihov gospodarski in družbeni razvoj. Razvoj podeželja je zato izjemno pomembna tema za Odbor regij (OR) in ključno orodje pri doseganju cilja teritorialne kohezije iz Lizbonske pogodbe;

2. poudarja, da bi bilo treba novo dolgoročno vizijo za podeželje preoblikovati v konkreten okvir politike – agendo za podeželje. V tej agendi bi bilo treba predlagati sklop povezanih politik, ki bodo podeželskim skupnostim omogočile, da izzive spremenijo v prednosti. Med izzivi so razogljichenje, podnebne spremembe, digitalizacija, dejavno gospodarjenje z naravnimi viri, trajnostna mobilnost ter pravična delovna mesta in dohodek, menjave generacij, vključevanje novih priseljencev in socialne inovacije;

3. poudarja, da bi morala agenda za podeželje:

- zagotoviti, da so vzajemno koristne povezave med podeželjem in mesti vključene v vse politike EU v skladu s cilji teritorialne kohezije, da se močna medsebojna odvisnost podeželskih in mestnih območij čim bolj izkoristi,
- vzpostaviti več različnih vstopnih točk in vključiti podeželska vprašanja v vse politike EU. Potrebe podeželja močno presegajo zmožnosti politike razvoja podeželja. Sredstva, ki jih trenutno zagotavlja EU, ne zadoščajo niti v kvantitativnem niti v kvalitativnem smislu,
- uskladiti različne predpise in ponovno vključiti Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) v uredbo o skupnih določbah, da bi spodbudili in olajšali projekte na podeželskih območjih, ki so financirani iz več kot enega sklada in niso nujno povezani s kmetijstvom;
- spremljati porabo EU z vidika njenih učinkov na podeželje,
- vključevati ponoven premislek o mestno-podeželski tipologiji, da bi se izboljšalo ciljno usmerjanje podpore,
- okrepiti vlogo lokalne in regionalne ravni pri razvoju in upravljanju podeželskih politik. V tovrstno upravljanje bi bilo treba bolj vključiti lokalne akcijske skupine, saj te lahko zastopajo lokalna območja in izvajajo razvojne politike, ki so prilagojene zahtevam in potrebam redko poseljenih in demografsko ogroženih območij; k sodelovanju je treba pritegniti deležnike in državljane s podeželja prek pobud od spodaj navzgor, kot je LEADER/CLLD,
- preprečevati odseljevanje in izključenost iz družbe med drugim s spodbujanjem pobude za pametne vasi, biogospodarstva in socialnih inovacij ter odpravljanjem digitalnega razkoraka;

4. poudarja cilj oblikovanja resnične agende za oživitev podeželja, ki mora vključevati: podpiranje trajnostnih in dinamičnih podeželskih skupnosti, podjetij, izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja in ustvarjanja delovnih mest, spodbujanje urbanega razvoja, ki upošteva demografske razmere, izboljšanje digitalne povezljivosti, javnih storitev (zdravstva, izobraževanja, sodstva itd.) in infrastrukture, zagotavljanje trajnostnega izkoriščanja virov, čim boljše izkoriščanje potenciala za podeželski turizem na zdravih in pestrih naravnih območjih ter spodbujanje kreativnosti in kulturnega potenciala podeželskih območij;

5. poudarja, da sta kulturna in biološka raznovrstnost po vsej Evropi tesno povezani in skupaj oblikujeta edinstveno identiteto regij, okrepitev te vezi pa bi imela velik potencial za uresničevanje trajnostnih ciljev Evropske unije. Potrebno je poglobljeno razumevanje, saj tradicionalno ekološko znanje ni vključeno v strategije razvoja podeželja in direktive o naravi. Povezave med človekom in naravo je treba nadgraditi s konceptom biokulturne raznolikosti kot bistvenega elementa identitete. Veliko naravno bogastvo evropskih regij je ključnega pomena za gospodarstvo in znatno prispeva k uresničevanju ciljev EU na področju trajnostnega razvoja in biotske raznovrstnosti. Najti je mogoče številne povezave med lokalnimi skupnostmi in njihovimi zemljišči, bogato tradicionalno ekološko znanje in okolju prijazne tehnologije. Ti elementi so še danes prisotni po vsej Evropi, vendar jih je treba bolj povezati in priznati na vseh ravneh družbe;

6. poudarja, da je sedanja pandemična kriza razkrila in poglobila posledice več groženj, s katerimi se podeželje že dolgo sooča, in še bolj izostrila nujnost oživitve podeželja v vseh regijah Evropske unije. Podeželska območja ter kraje in vasi na podeželju so med drugim močno prizadeli zmanjšanje povpraševanja po kmetijskih proizvodih zaradi zaprtja turističnega in gostinskega sektorja, nezmožnost prihoda nujno potrebnih sezonskih delavcev, izrazita družbena izolacija in sorazmerno večja ranljivost med pandemijo zaradi omejenega obsega storitev v majhnih regionalnih bolnišnicah;

7. ugotavlja, da lahko pandemija, gledano dolgoročneje, spremeni vzorce porabe in proizvodnje, navade v zvezi z delom na daljavo, pomembnost kakovosti življenja in oblik mobilnosti, s čimer se lahko odprejo nove priložnosti za trajnostno rast v podeželskih regijah, zlasti tistih, ki so blizu velikim mestom in so z njimi dobro povezane. Na nekaterih podeželskih območjih bi lahko nove priložnosti prineslo tudi prevrednotenje selitve proizvodnih verig;

8. ugotavlja, da imajo podeželske regije EU velik potencial, da ponudijo rešitve za sedanje in nastajajoče izzive. Podeželske regije pomembno prispevajo k doseganju ciljev trajnostnega razvoja in evropskemu zelenemu dogovoru z odzivanjem na podnebne spremembe, izgubljanje biotske raznovrstnosti in gospodarsko depresijo, in sicer s sprejetjem ukrepov za zmanjšanje in zajemanje (učinek ponora) emisij toplogrednih plinov, zaščito biotopov in zagotavljanjem gospodarskih priložnosti prek trajnostne proizvodnje hrane in obnovljivih virov energije, pri čemer se je treba zavedati, da je treba na mestnih območjih nameniti večji poudarek zmanjšanju onesnaževanja s toplogrednimi plini;

9. priporoča, da v duhu teritorialne kohezije in ravnovesja med mesti in podeželjem vsi evropski viri in politike upoštevajo naslednja tri načela:

- **enak** življenjski standard na podeželju in v mestih, ki bi ga bilo treba kot osnovno načelo vključiti v vse evropske politike,
- **enake** pravice za vse prebivalce, ne glede na to, ali živijo v mestih ali na podeželju (glej Listino o temeljnih pravicah),
- **enaka** sredstva in prakse za vse akterje in območja, zlasti z izkoriščanjem izmenjav in vzajemnih kompetenc, da odtehtajo posebne potrebe podeželskih območij;

Financiranje politike razvoja podeželja

10. poziva k večjemu upoštevanju podeželskih območij v naslednjem programskem obdobju, tako da se poveča raven EKSRP in zagotovi, da bodo vse politike EU namenjale ustrezno pozornost razvoju podeželja v širšem smislu in se ne bodo osredotočale le na vprašanja, povezana s kmetijstvom;

11. poziva k povečanju evropskega proračuna za razvoj podeželja, saj je evropsko podeželje pomembno. Zaskrbljujoče je, da so sredstva v novem večletnem finančnem okviru bistveno manjša kot v sedanjem programskem obdobju, zato se OR zavzema za spremembo te odločitve in povečanje sredstev za podeželje, zlasti za obdobje 2023–2027; hkrati poziva k obsežni uporabi novih skladov in programov za okrevanje in odpornost pri razvoju podeželja, saj so podeželska območja med najbolj ranljivimi;

12. zavrača predlog, naj se v drugem stebru skupne kmetijske politike (SKP) poveča sofinanciranje, saj bi to najbolj prizadelo najrevnejše kmete, manj razvite regije in podeželska območja;

13. predlaga prenos do 15 % sredstev iz prvega v drugi steber SKP brez sofinanciranja, skupaj z dodatnimi 15 % za okoljske in podnebne ukrepe in 2 % za mlade kmete;

14. poziva, naj se vzpostavi več različnih vstopnih točk in naj se podeželska vprašanja vključijo v vse politike EU. V skladu s ciljem teritorialne kohezije iz Lizbonske pogodbe bi moral razvoj podeželja postati eden od prednostnih ciljev vseh strukturnih politik;

15. poziva, naj se v sklopu novega večletnega finančnega okvira ustanovi sklad za razvoj podeželja, ki bo posebej namenjen podeželskim območjem;

16. poziva, naj se finančni instrumenti dodatno razvijejo in prilagodijo malim projektom, po možnosti z vzpostavitvijo „bank za razvoj podeželja“, ki bi delovale kot posredniki med posojilnimi institucijami in prejemniki posojil;

17. poziva k večji harmonizaciji med Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja (EKSRP) in drugimi evropskimi skladi, kot sta Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in Obzorje Evropa, da bi se obravnaval trajnostni razvoj podeželja. Te sinergije bi podeželskim akterjem omogočile, da bolje obravnavajo horizontalna vprašanja ter izboljšajo sodelovanje in kakovost življenja na podeželju;

18. spodbuja poenostavitev strukturnih in investicijskih skladov ter poziva k poenostavitvi poročanja in spremljanja programov, zlasti s pomočjo novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij;

Okrepitev vloge lokalne in regionalne ravni pri upravljanju politik za podeželje

19. ugotavlja, da zakonodajni predlog o strateških načrtih SKP vlogo in samostojnost evropskih regij pri upravljanju SKP večinoma potiska na obrobje ali celo ogroža, saj jim podeljuje le nalogo izvajanja ukrepov, sprejetih na nacionalni ravni;

20. se zavzema za prihodnjo SKP, ki bo ohranila neposredno povezavo s podeželskimi območji prek dejavne vloge regij EU, ki imajo ključno vlogo pri opredeljevanju in izvajanju politike razvoja podeželja na lokalni ravni;

21. poziva k prožnosti pravil o državni pomoči ter uvedbi programov za obnovo podeželja in vasi, da se omogoči razvoj podeželja. Okrepiti je treba tudi upoštevanje lokalnih in regionalnih strategij za razvoj podeželja, ki jih je treba vključiti v nacionalne okvire za načrtovanje. Lokalne in regionalne oblasti so lahko posredniki na področju inovacij v lokalnih skupnostih;

Odseljevanje

22. je seznanjen z zaskrbljujočim trendom odseljevanja podeželskega prebivalstva, pri katerem se s spreminjanjem kmetijstva delovna mesta ustvarjajo predvsem v okolici urbanih središč, posledično pa se zmanjšuje obseg storitev na podeželju;

23. spodbuja oblikovanje meril za opredelitev podeželskih območij, ki se soočajo s problemi odseljevanja pod ravnjo NUTS3, da bi se odzvali na upadanje števila prebivalcev na teh območjih in zmanjšali obstoječa neravnovesja;

24. meni, da je treba zaradi odseljevanja o podeželskem razvoju razmišljati na nove načine, ki zmanjševanja prebivalstva **ne bi obravnavali kot bremena, temveč kot potencialno pozitivno priložnost;**

25. meni, da bi sprejetje tega trenda zmanjševanja prebivalstva lahko prispevalo k preusmeritvi podeželskih politik in naložbenih odločitev, da bi ponovni zagon rasti imel bolj zeleno in skromnejšo podlago, k zagotavljanju novih možnosti za inovativnost ter k posodobitvi upravljanja in javnih storitev s **celovitejšimi, bolj proaktivnimi in krajevno usmerjenimi strategijami;**

26. spodbuja delo na daljavo in digitalizacijo ter digitalno izobraževanje in usposabljanje; meni, da delo, izobraževanje in usposabljanje na mobilni način in na daljavo med sedanjo pandemijo kažejo, kaj bi bilo mogoče doseči na podeželju, če bi bile na voljo ustrezne storitve;

27. meni, da je za sprejetje trenda odseljavanja s podeželja in opuščanja kmetij treba oblikovati podeželske politike in strategije za povečanje odpornosti opuščenih območij na učinke podnebnih sprememb, kot so erozija, poplave ali večji požari, še bolj zmanjšati ogljični odtis ter spodbujati ohranjanje narave in krajine; zato meni, da imata spodbujanje gozdarskega sektorja in podpora skupnostim, ki imajo v lasti gorska območja, velik potencial;

28. poudarja, da je treba življenju na podeželju dati večjo vrednost in da se je treba zoperstaviti kulturni in socialni prevladi mestnega načina življenja, da bi odpravili stereotipe in tako prispevali k izboljšanju podobe in ugleda območij, ki so jih demografska tveganja najbolj prizadela, ter vzpostavili solidarnost med območji. Zato spodbuja lokalno trženje: podeželska območja morajo izboljšati svojo podobo in pokazati, kako si lahko ljudje s preselitvijo na podeželje izboljšajo kakovost življenja. To se lahko doseže z razvojem regionalne zastopanosti, politikami privabljanja in boljšim obveščanjem o delovnih mestih, ki so na voljo v regiji, vključno z možnostmi dela in usposabljanja na daljavo;

29. meni, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti potrebam mladih in jih spodbuditi, da ostanejo na podeželju, tako da se jim omogočijo zelene možnosti izobraževanja, izpopolnjevanja/prekvalifikacije in usposabljanja, ki bi se izvajale v domačem kraju (po potrebi tudi z učenjem na daljavo), da jim ne bi bilo treba oditi zaradi študija, in sprejmejo ukrepi, da bi se po končanem izobraževanju in usposabljanju vrnili v domači kraj;

30. poziva, naj se možnosti za poklicno izobraževanje in izpopolnjevanje/prekvalifikacijo, ki so na voljo na podeželju, posodobijo in prilagodijo globalnim konkurenčnim pogojem in potrebam lokalnih podjetij ter naj se temu področju nameni še več sredstev iz ESS;

31. ponovno poziva Evropsko komisijo in države članice, naj bodo bolj proaktivne pri spodbujanju in omogočanju uveljavljanja žensk na podeželskih območjih, tako da promovirajo dejavnosti, ki jim pomagajo lažje usklajevati poklicno in zasebno življenje⁽¹⁾, in izboljšajo ponudbo storitev nege in oskrbe za otroke in vzdrževane družinske člane;

Zelena rast

32. priznava, da morajo podeželska območja izkoristiti možnosti za razvoj lokalnih energetskih in prehranskih ekosistemov ter močnejše povezovanje med podeželjem in mesti;

33. meni, da je nujno okrepiti udeležbo in vodilni položaj žensk v lokalnih akcijskih skupinah in mrežah za razvoj podeželja, pri čemer je treba priznati vlogo žensk kot ključnega dejavnika v teritorialni, ekonomski in socialni strukturi podeželskih območij;

34. pozdravlja evropski zeleni dogovor in strategijo „od vil do vilic“, saj meni, da lahko ustvarita delovna mesta in preprečita selitev gospodarskih virov s podeželskih območij. Potrebne so naložbe za izkoriščanje trajnostnih projektov, ki jih vodi skupnost, so usmerjeni v modele krožnega gospodarstva, ki čim boljše izkoristijo proizvodne verige, ter s katerimi se ustvarjajo delovna mesta in zmanjšuje ogljični odtis;

35. podpira trajnostno SKP v treh razsežnostih (gospodarski, socialni in okoljski), ki je lahko s svojimi okoljskimi standardi dodatno orodje za izvajanje strategije „od vil do vilic“ in strategije za biotsko raznovrstnost ter za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora;

36. priporoča, da se kmetom, živinorejcem in gozdarjem zagotovi usposabljanje in financiranje, da bodo lahko izkoristili priložnosti na področju okoljskega trajnostnega upravljanja in trženja svojih proizvodov ter to dopolnili z dejavnostmi v energetskem in turističnem sektorju, sektorju shranjevanja ogljikovega dioksida ter v lokalnih ekosistemih. Večjo podporo bi bilo treba nameniti ustanavljanju zadrug, v katerih bi se povezali mali proizvajalci v vseh sektorjih;

Digitalna povezljivost

37. ugotavlja, da se je doslej večina naložb osredotočala na gosto poseljena območja, vendar je treba dati prednost naložbam v podeželje, da bodo imela podeželska območja ustrezno infrastrukturo za digitalno povezljivost, na primer vozlišča za digitalne inovacije, s katerimi se olajša izobraževanje in delo na daljavo, odpira podjetniški prostor in usposablja za uporabo novih tehnologij, kar lahko koristi na primer pri promociji in trženju lokalnih proizvodov;

⁽¹⁾ UL C 225, 27.7.2012, str. 174 in UL C 207, 30.6.2017, str. 57.

38. poudarja, da so telekomunikacijska omrežja visokih hitrosti nujna za konkurenčnost in gospodarsko rast podeželja, zato bi si bilo treba prizadevati za enake zmogljivosti v vseh regijah v skladu s cilji, določenimi v okviru Evropske digitalne agende do leta 2020;

39. poziva, naj mehanizem za okrevanje in odpornost s proračunom 560 milijard EUR vlaga v večjo in boljšo povezljivost ter se osredotoča na odpravo digitalnega razkoraka med podeželskimi in mestnimi območji;

40. poziva k:

- priznanju dostopa do interneta kot javne pravice na ravni EU in priznanju potrebe po pospešitvi razvoja internetnih omrežij visoke hitrosti na podeželju,
- podpori za dostop do financiranja za naložbe v širokopasovna omrežja za male projekte,
- priznanju potrebe po digitalizaciji javnih storitev, usposabljanju različnih starostnih skupin za uporabo digitalnih tehnologij in prilagajanju poučevanja ciljnemu občinstvu,
- ukrepom za okrepitev usposabljanja, ozaveščenosti in razvoja na področju IKT v malih in srednjih podjetjih,
- ukrepom, da se podjetjem za internetne storitve olajša zagotavljanje popolne pokritosti območja;

Dostop do storitev

41. poudarja, da imajo podeželske skupnosti pravico do osnovnega standarda storitev, kot so zdravstvene (splošni zdravnik), poštne, bančne in zavarovalniške storitve, politično udejstvovanje ter umetnost in kultura;

42. ugotavlja, da se pomanjkljiva razpoložljivost digitalne infrastrukture in pomanjkljiv dostop do storitev pogosto prekrivata, ter poziva države članice, naj uskladijo dostopnost za vse državljane, pa tudi za podjetja s sedežem na podeželju. Digitalna vozlišča imajo lahko večnamensko uporabo, na primer za izobraževanje in delo na daljavo, usposabljanje, zdravstveni dom in središče za e-zdravje, kavarno, pošto, ustvarjalni prostor, mobilni fablab in krajevni dom;

43. ugotavlja, da so za omogočanje dostopa do bistvenih storitev potrebni trajnostni/inovativni prometni sistemi, ki jih je treba razumeti kot razširitev osnovnih javnih storitev z občin z velikim prebivalstvom na podeželske občine z manj prebivalci;

Kakovost življenja

44. ugotavlja, da sta gospodarska rast in ustvarjanje zaposlitev pomembna, vendar ju morajo med drugim dopolnjevati ustrezno zagotavljanje kakovostnih storitev, stanovanja, izobraževanje in usposabljanje, vseživljenjsko učenje in zdravstveni sistemi, da podeželska območja ne bi bila zgolj trajnostna, temveč tudi privlačna za življenje;

45. pozdravlja vzpostavitev interoperabilne podatkovne infrastrukture v skladu s podatkovno strategijo Evropske komisije z dne 19. februarja 2020 s specializiranimi podatkovnimi prostori (kot so podatkovni prostor za mobilnost, zeleni podatkovni prostor, kmetijski podatkovni prostor, podatkovni prostor za javno upravo, zdravstveni podatkovni prostor in energijski podatkovni prostor). Ta temelji na infrastrukturi za prostorske informacije v Evropi iz direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ (INSPIRE) kot presečni komponenti, s čimer se lahko zagotovi trajnostno in učinkovito izvajanje javnih in zasebnih storitev na podeželskih območjih;

46. poziva k inovativnemu akcijskemu načrtu, ki bi obravnaval pomanjkljivo prometno povezljivost podeželskih, gorskih, otoških in najbolj oddaljenih regij; spodbuja trajnostno mobilnost za vse s podpiranjem razvoja novih, čistih in alternativnih načinov prevoza za ljudi in blago (električna vozila ali vozila na vodik, souporaba in skupna raba avtomobilov ter kombinacija različnih vrst storitev za zmanjšanje stroškov – prevoz na zahtevo);

47. pozdravlja medobčinsko sodelovanje v okviru t. i. recipročnih pogodb med mestom in podeželjem, ki priznavajo raznolikost podeželskih območij ter spodbujajo povezave med mesti in podeželjem;

⁽²⁾ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

48. poudarja, da so za tovrstno prostorsko načrtovanje potrebne širše strategije, ki priznavajo pomen policentrične mreže mest za razvoj območij, povezanih s temi metropolitanskimi območji, vključno z majhnimi in srednje velikimi kraji v bližini. Cilj je zapolniti vrzel med mestnimi in podeželskimi območji s spodbujanjem partnerstev v obojestransko korist na področjih, kot so okoljski in energetski prehod, gospodarski razvoj, kakovost storitev in upravna organizacija, ter odpraviti razlike med mestnimi in podeželskimi skupnostmi na področju izobraževanja in usposabljanja;

49. pozdravlja rezultate projekta SIMRA ⁽³⁾ (Social Innovation in Marginalised Rural Areas – socialne inovacije na marginaliziranih podeželskih območjih), ki je pokazal, da so socialne inovacije lahko ključen element obravnavanja podeželskih izzivov, kot so odseljevanje, diverzifikacija podeželskih podjetij, podnebne spremembe, spreminjanje življenjskega sloga in prestrukturiranje podeželskih gospodarstev;

50. pozdravlja ciljno usmerjene razpise programa Obzorje 2020 glede na razvojno stopnjo socialnih inovacij in poziva, naj se ta izboljšava uvede v vse evropske strukturne in investicijske sklade (ESI);

Pametna podeželska območja in vasi

51. pozdravlja pobudo Evropske komisije za ukrep EU za pametne vasi, ki je, četudi nezadosten, vendarle prvi korak k priznavanju potrebe po usmerjenih ukrepih, s katerimi bi podprli oživitev podeželja kot trajnostnega prostora za življenje, študij in delo;

52. ugotavlja, da je OR v mnenju o pametnih vaseh pozval, naj se ta agenda vključi v vse možnosti politike in financiranja. Ne gre samo za zagotavljanje širokopasovnih povezav, temveč tudi za iskanje pametnih načinov za razvoj oskrbe z energijo ter storitev za skupnosti in za pravo novo revolucijo pri uvajanju zmogljivosti na podeželju;

53. pozdravlja zbirko ukrepov za razvoj podeželja, ki jih je pripravila Evropska mreža za razvoj podeželja in ki jih države članice lahko izvajajo, da podprejo pametne vasi in s tem socialne inovacije, pri čemer so ti ukrepi sodelovanje (zlasti v okviru programa LEADER), izmenjava znanja, mreže SKP, vzpostavitev dejavnosti mladih podjetnikov ter podeželskih zagonskih podjetij in panog, naložbe itd., vendar poudarja, da so potrebni tudi prožnejši podporni ukrepi za inovacije v nekmetskih dejavnostih, ki so povezane s primarno dejavnostjo ter ji koristijo, hkrati pa omogočajo, da se krepí biogospodarstvo in podeželje bolje izkoristi; to poleg podpore za zagon dejavnosti vključuje tudi možnost podpore za razvoj nekmetskih podjetij, ki bi jo bilo treba vključiti v člen 69 uredbe o strateških načrtih SKP;

54. poziva, naj imajo tudi srednje veliki podeželski kraji dostop do financiranja mestnih projektov; poudarja, da imajo ti kraji bistven pomen za podeželje, vendar so zaradi svoje velikosti pogosto izključeni iz programov;

55. poudarja pozitivno vlogo prihodnjega programa LEADER, lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, s financiranjem iz več skladov, ter drugih pobud od spodaj navzgor;

56. poudarja, da gre pri podeželskih območjih za tamkajšnje ljudi in skupnosti, pa tudi za okolje, v katerem živijo. Meni, da bi s politikami EU na področju aktivnega upravljanja in ohranjanja podeželskih območij ter povezovanjem programov in področij politik lahko dosegli boljše rezultate, s katerimi bi dokazali, da so podeželska območja odlični kraji za življenje, delo, proizvodne dejavnosti in ustvarjanje družine.

V Bruslju, 10. decembra 2020.

Predsednik
Evropskega odbora regij
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽³⁾ <http://www.simra-h2020.eu/>